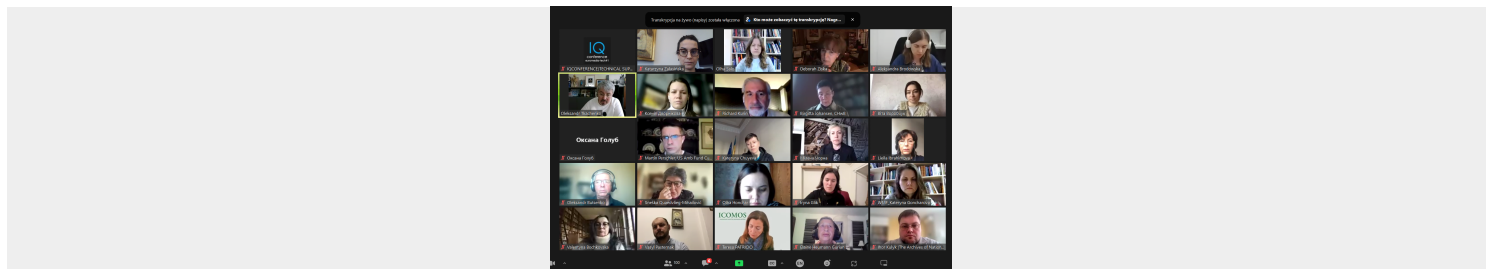

WOJNA NA UKRAINIE: BITWA O KULTURĘ

Posted on 9 lutego 2023

Prawie rok temu rosyjskie wojska przeprowadziły zmasowany atak raketowy na terytorium Ukrainy. Według danych Ministerstwa Kultury i Polityki Informacyjnej Ukrainy, w ciągu 11 miesięcy wojny Rosjanie zniszczyli lub uszkodzili 1 271 obiektów kultury na Ukrainie. W celu wzmocnienia działań na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego Ukrainy i wzmocnienia współpracy międzynarodowej w tym zakresie, w dniach 8 - 9 lutego odbyło się Międzynarodowe Forum Bezpieczeństwa Dziedzictwa Kulturowego. W spotkaniu udział wzięła dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa, dr hab. Katarzyna Zalasieńska.

Nad ranem 24 lutego 2022 roku rosyjskie wojska zaatakowały suwerenną Ukrainę. Muzea, biblioteki, archiwa i inne instytucje kulturalne zareagowały na zagrożenie zgodnie ze swoimi możliwościami i sytuacją militarną. Ze względu na masowy atak wojsk rosyjskich, niezbędne było wsparcie międzynarodowe. Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa, dr hab. Katarzyna Zalasieńska, przedstawiła zaangażowanie Polski w pomoc dla kultury na Ukrainie.

– W odpowiedzi na niesprowokowaną agresję na Ukrainę, Polska natychmiast zaangażowała wszystkie możliwe środki, aby wesprzeć naszego sąsiada. Na samym początku spontaniczne inicjatywy były naturalną i najszybszą odpowiedzią na rozgrywający się na naszych oczach kryzys humanitarny. Reakcja społeczeństwa obywatelskiego była ogromna i odpowiadała na pierwsze, bardzo podstawowe potrzeby Ukraińców. Jednak w dłuższej perspektywie wojna wymaga mobilizacji wszystkich zasobów na każdym szczeblu zarządzania.(...) Ukraina stoi w obliczu ataku na swoją suwerenność i państwowość, celowego niszczenia jej dziedzictwa na masową skalę. W rzeczywistości wspieranie kultury na Ukrainie, kultury, która stanowi o ukraińskiej odrębności i tożsamości, to zachowanie niepodległości państwa – mówiła dyrektor Zalasieńska.

Minister kultury i dziedzictwa narodowego, prof. Piotr Gliński, już 23 lutego 2022 roku, zdecydował o utworzeniu zespołu resortowego, a w pierwszym miesiącu wojny o powstaniu specjalnej agencji wykonawczej – [Centrum Pomocy dla Kultury na Ukrainie](#), działającego w strukturach Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Od początku istnienia, Centrum koncentrowało się na dostarczaniu instytucjom kultury na Ukrainie materiałów niezbędnych do zabezpieczenia ich zbiorów. Jak podkreśliła dyrektor Zalasieńska, ośrodek pomaga również ukraińskim partnerom w planowaniu przyszłych działań związanych z odbudową i odzyskiwaniem zabytków.

– Przyszłość Ukrainy w dużej mierze zależy od naszych dzisiejszych działań. Dlatego budowanie na bazie naszych dotychczasowych doświadczeń, wymiana wiedzy i dyskusja nad nową wizją architektury bezpieczeństwa dla dziedzictwa kulturowego jest obecnie czynnikiem decydującym o naszej przyszłości. (...) Wierzymy, że poprzez nasze dzisiejsze działania możemy uświadomić sobie naszą zbiorową odpowiedzialność za ocalenie dziedzictwa kulturowego pokoleń przed celowym zniszczeniem i utratą.

Polskie Centrum Pomocy dla Kultury na Ukrainie funkcjonuje w strukturach Narodowego Instytutu Dziedzictwa - instytucji eksperckiej działającej w tej dziedzinie od 60 lat, który przez dekady był miejscem badań, refleksji i źródłem wiedzy o zagrożonym dziedzictwie kulturowym.

Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa zapewniła o dalszym wsparciu dla kultury na Ukrainie.

– Drodzy ukraińscy przyjaciele - będziemy nadal wspierać Ukrainę i jej kulturę - aż do zwycięskiego zakończenia wojny i przez cały czas wyzwał związanych z odbudową, której sami doświadczamy.

Międzynarodowe Forum Bezpieczeństwa Dziedzictwa Kulturowego zostało zorganizowane przez Ministerstwo Kultury i Polityki Informacyjnej Ukrainy, HERI oraz Muzeum Majdanu w Kijowie, w celu podsumowania działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego od początku pełnoskalowej inwazji Rosji na Ukrainę oraz omówienia niezbędnych środków ochrony dziedzictwa kulturowego.

W imieniu partnerów wydarzenia swoje referaty wygłosili:

- Teresa Patrício, Prezydent, ICOMOS
- Aparna Tandon, starszy lider programu, ICCROM
- Sneška Quaevlić-Mihailović, Sekretarz Generalny, Europa Nostra
- Diana Pardue, Przewodnicząca, ICOM-DRMC
- Sanne Letschert, Dyrektor, Cultural Emergency Response (CER)
- Alexandra Fiebig, kierownik projektu, ALIPH
- Chiara Dezzi Bardeschi, Oficer Łącznikowy, UNESCO Desk Ukraina
- Dr hab. Katarzyna Zalaśńska, Dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa
- Birgitta Johansen, Przewodnicząca, Dziedzictwo Kulturowe bez Granic
- Joan Weinstein, Dyrektor, The Getty Foundation
- Kateryna Goncharova, specjalistka ds. kryzysu związanego z dziedzictwem ukraińskim, World Monuments Fund (WMF)
- Glenn Wharton, przewodniczący Programu Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Kalifornijskiego w Los Angeles/Getty
- Richard Kurin, wybitny uczyony i ambasador Smithsonian (Smithsonian's Distinguished Scholar and Ambassador at Large)
- Brian Daniels, dyrektor ds. badań i programów w Centrum Dziedzictwa Kulturowego Uniwersytetu Pensylwanii (Penn Cultural Heritage Center) w Muzeum Uniwersytetu Pensylwanii
- Brett Egan, Prezes, DeVos Institute of Arts Management
- Linda Norris, Starszy Specjalista, International Coalition of Sites of Conscience
- Deborah Ziska, Przewodnicząca, ICOM-MPR
- Elaine Heumann Gurian, starszy konsultant muzealny, USA
- Glen S. Davis, attaché kulturalny, Ambasada USA w Kijowie
- Laurie Hart, Dyrektor, Centrum Studiów Europejskich i Rosyjskich, Uniwersytet Kalifornijski w Los Angeles
- Olha Honczar, Muzeum Terroru we Lwowie
- Olena Balun, koordynatorka, Ukraine Art Aid Center (Niemcy)
- Ihor Tymets, dyrektor Muzeum Historii i Kultury Lokalnej w Winnikach (obwód lwowski)

ВІЙНА В УКРАЇНІ: БИТВА ЗА КУЛЬТУРУ МІЖНАРОДНИЙ ФОРУМ З БЕЗПЕКИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Музейний
кризовий центр

WAR IN UKRAINE: THE BATTLE FOR CULTURE INTERNATIONAL FORUM ON SAFETY OF CULTURAL HERITAGE